

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

Факултет

Юридически

Професионално направление

3. СТОПАНСКИ, СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ

3.3. ПОЛИТИЧЕСКИ НАУКИ

Специалност

3.6.2. Магистърска програма „Международни отношения“

Форма на обучение

Задочно – 4 семестъра

Утвърден с протокол на АС

№ 27 от 14. 10. 2013

Ректор: проф. д-р Запрян Козлуджов

Утвърден с протокол на ФС

№ 24 от 25. 09. 2013

Декан: проф. д-р Дарина Зиновиева

Анотация

А. Образователно-квалификационната степен “магистър по международни отношения” е официално призната. Магистърската програма по „Международни отношения” в Пловдивския университет “Паисий Хилендарски” се създава в отговор на необходимостта от по-голяма специализация в сферата на международните отношения, които се развиват изключително динамично. Тя се организира в осъществяване на политиката на ПУ да предлага актуални специалности като се използват нови и разнообразни форми и методи на обучение. Завършилите специалност “право” в Юридическия факултет, както и завършилите бакалавърска или магистърска степен по други специалности в Пловдивския университет или в други университети в страната или чужбина получават възможността да продължат обучението си в магистърска степен по „Международни отношения” и да получат по-високо ниво на специализация от предлаганите подобни магистърски програми в страната.

Б. Организацията на обучението е в съответствие с поставените цели и задачи.

Знанията в сферата на международните отношения са необходими за широк кръг специалисти в областта на обществените науки: историци, социолози, журналисти, политолози, културолози, икономисти и др.

Магистърската програма отделя и специално внимание на международната гражданска служба, дипломатическото и консулско право, проблемите на територията и собствеността в международните отношения, международно икономическо и финансово право, международно хуманитарно право, дипломатически протокол и др., които често са напълно непознати за широк кръг от специалисти, но чието значение е голямо в международната практика.

Някои от курсовете се предлагат единствено в тази програма в сравнение с другите магистърски програми по „Международни отношения“ в България. Използват се най-модерни форми на преподаване като мултимедийни презентации и интерактивни обучения.

При добро развитие на програмата може да се предложат и учебни пътувания (например за посещение на институциите на ЕС в Брюксел).

В. При определяне на целите и съдържанието на програмата са взети предвид:

- Изискванията и задачите на настоящия етап пред Министерството на външните работи, Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и др. централна администрация;
- Новите тенденции в подготовката на специалисти в международните отношения и най-вече в областта на предотвратяване, управление на кризи и след-конфликтно възстановяване;
- Развиване на международното сътрудничество и присъствието на България в европейските структури като пълноправна държава-членка на ЕС;
- Наличието на голям брой бакалавърски програми по „Международни отношения“ в университетите в страната и чужбина;
- Повишеният интерес към обучението по „Международни отношения“;
- Въвеждането на магистърски програми по „Международни отношения“ към почти всички университетски специалности;
- Увеличаващата се конкуренция с вече значителен брой магистърски програми по „Международни отношения“ в други университети.

Успешно завършилите обучението в магистърската програма ще имат и редица практически умения за гъвкаво и модерно адаптиране в непрекъснато изменящата се международна среда, както в публичния, така и в частния сектор. Те ще могат компетентно да отразяват и оценяват външполитически действия на държавите в международните отношения (различни видове декларации, съвместни комуникети, демарши и др. дипломатически актове), правилно да оценяват действията на дипломатическите и консулски представителства и на специалните мисии, да се придържат към основните правила на дипломатическия церемониал и протокол.

Г. Осигурен е пълен достъп до информационни източници относно предлаганото обучение и възможностите за следващо развитие. Те са обявени на сайта на Юридическия факултет. Осъществява се непрекъсната връзка с обучаемите по електронна поща на създадено за случая електронен адрес на курса.

Професионална квалификация

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление: 3.3. Политически науки
Специалност 3.6.2. Международни отношения

Равнище на квалификация

ОКС 'магистър'
Магистър по „Международни отношения“

Специфични изисквания за достъп (прием)

- В програмата могат да се обучават завършили висше образование или получили бакалавърска степен студенти от всички специалности.
- Приемът се извършва чрез класиране на кандидатите въз основа на средния им успех от предходната форма на образование. С предимство в програмата се приемат завършилите право в Юридическия факултет на Пловдивския университет.

Ред за признаване на предходно обучение

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

Общият брой на кредитите за всяка учебна година трябва да бъде 60, минимум 30 кредита на семестър

Те се набират от задължителните и избираемите, включени в учебния план за съответната година. Кредитите могат да се прехвърлят от един в друг семестър в рамките на учебната година. Кредитите не могат да се прехвърлят от една в друга учебна година.

Профил на програмата (специалността)

- Програмата предлага напреднало обучение по международни отношения и по-малко застъпени отрасли на международно право. В четирите семестъра на програмата са включени 4 подготвителни курса (базов модул А). Студентите, които не са изучавали следните дисциплини задължително преминават през предварителни курсове по „Увод в науката за международните отношения” и „Въведение в Международното публично право”, „Въведение в модерните правни системи” и „Функции и форми на държавата”.

- Обучението през специализиращия модул Б включва 18 задължителни дисциплини, от които едната е чужд език и 19 избираеми дисциплини. Задължителните дисциплини имат хорариум от 30 часа, с изключение на чуждия език с хорариум 80 часа. Задължителните дисциплини носят кредити съгласно таблицата. Избираемите дисциплини са с хорариум от 20 ч. и също носят кредити съгласно таблицата. Курсовите работи по отделните дисциплини с оценка “мн. добър” и нагоре носят допълнително 2 кредита. Участие с научно съобщение или доклад на конференция или научна публикация също носи 2 кредита. Студентите формират семестриалното си натоварване като към задължителните дисциплини избират две или повече от предложените за семестъра избираеми дисциплини.

Основните тематични области са:

Подготвителни курсове:

1. Увод в науката за международните отношения (доц. д-р Надя Бояджиева)
2. Въведение в Международното публично право (проф. д-р Ирена Илиева)
3. Въведение в модерните правни системи (проф. д-р Росен Ташев)
4. Функции и форми на държавата (доц. д-р Янаки Стоилов)

Задължителни дисциплини:

1. История на международните отношения (XVII-XXI в.) (доц. д-р Надя Бояджиева)
2. Теория на международните отношения (доц. д-р Надя Бояджиева)
3. Международно публично право – обща част (проф. д-р Ирена Илиева)
4. Конституционни основи на международните отношения (проф. д-р Е. Друмева)
5. Територията в международните отношения и право (проф. д-р Е. Константинов)
6. Собственост и нотариална дейност в международните отношения (проф. д-р В. Стоянов)
7. Международно договорно право (проф. д-р Е. Константинов)
8. Дипломатическа и консулска служба (проф. д-р Е. Константинов)
9. Правни основи на международната публична администрация (проф. д-р Е. Константинов)
10. Многостранна дипломация в международните организации (проф. д-р Ирена Илиева)
11. Международно хуманитарно право (проф. д-р Цв. Каменова)
12. Мироопазващи операции и разрешаване на конфликти. (доц. д-р Н. Бояджиева)
13. Сигурност и права на човека. (доц. д-р Н. Бояджиева)
14. Регионална сигурност и сътрудничество в Черноморския регион (доц. д-р Н. Бояджиева)
15. Институции и политики на ЕС (проф. д-р Ирена Илиева)
16. Обща политика по външни отношения и политика на сигурност на ЕС (проф. д-р Ирена Илиева)
17. Дипломатически церемониал и протокол (проф. д-р Ирена Илиева)
18. Чужд език

Избираеми:

1. Постнационалните държави (проф. д-р Р. Ташев)
2. Международни отношения в Древността (проф. д-р Малина Новкиришка)
3. Международни финансови отношения (проф. д-р Иван Стоянов)
4. Увод в международното частно право. (проф. д-р Цв. Каменова)
5. Морско застрахователно право (проф. д-р П. Голева)
6. Международно наказателно право (проф. д-р Й. Айдаров)
7. Международноправна помощ по наказателни дела (проф. д-р Н. Манев)
8. Регионални международни организации (проф. д-р Ирена Илиева)
9. Международен арбитраж (доц. д-р С. Чернев)
10. Международноправни средства за борба с тероризма (проф. д-р Ирена Илиева)

11. ЕС, НАТО и Русия и сигурността в Югоизточна Европа след Студената война (доц. д-р Н. Бояджиева)
12. Международни икономически отношения (проф. д-р Цв. Каменова)
13. Европейско социално право (гл. ас. Ярослава Генова)
14. Основи на Шенгенското законодателство (проф. д-р И. Илиева)
15. Омбудсманът в обединена Европа (гл. ас. д-р Христо Паунов)
16. Международна и национална сигурност (проф. д-р Ирена Илиева)
17. Малцинствени проблеми в Европа и средства за разрешаването им (проф. д-р И. Илиева)
18. Равенство във възможностите и актуална gender проблематика (проф. д-р И. Илиева)
19. Основи на европейската езикова култура (проф. д-р Мария Костова)

Основни резултати от обучението

Успешно завършилите обучението в магистърската програма ще

- имат знания и умения в областта на теорията, историята и практиката на международните отношения;
- аналитична компетентност – способност да се анализира информация и да се правят обобщения и изводи;
- ориентация към резултати – изграждане на обективност на преценките и способност за формулиране на външнополитически мерки и действия;
- изграждане на отношения – способност за работа с източниците на международното право и други нормативни документи, свързани с Дипломатическата служба, външната политика и международните отношения;
- комуникативна компетентност – способност да се представя информация и собствени оценки и предложения;
- управленска компетентност – способност за планиране на дейността в изпълнение на поставените задачи;
- лидерска компетентност – способност за работа в екип и усвояване на правилата на протокола на Дипломатическата служба;
- умения за изготвяне на ситуационни анализи.
- практически умения за гъвкаво и модерно адаптиране в непрекъснато изменящата се международна среда, както в публичния, така и в частния сектор.
- компетентност да отразяват и оценяват външнополитически действия на държавите в международните отношения (различни видове декларации, съвместни комуникета, демарши и др. дипломатически актове),
- компетентност правилно да оценяват действията на дипломатическите и консулски представителства и на специалните мисии,
- практически умения да се придържат към основните правила на дипломатическия церемониал и протокол.

Професионален профил на завършилите с примери

Магистърската програма по специалност “Международни отношения” подготвя високо квалифицирани ръководни кадри, есперти, професионални специалисти и консултанти със съвременни теоретични знания и умения в сферата на международните отношения за кариера в държавните и общинските институции, за нуждите на недържавния сектор: обществен и частен, както и за международната гражданска служба и европейски институции.

Успешно завършилите тази програма могат да работят като държавни служители, както и да заемат различни ръководни и експертни длъжности в държавната и местната администрация, в международни организации, в администрацията на недържавни стопански и нестопански организации, да бъдат менажери, експерти и консултанти, високо квалифицирани юристи в български, чужди и транснационални компании.

Възможности за продължаване на обучението

Успешно завършилите магистърската програма могат да продължат като редовни, задочни и докторанти на самостоятелна подготовка към Юридическия факултет, който има програмна акредитация по шифъра Международно право и международни отношения 05.05.15.

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

На основание чл. 9 от Наредба 21 за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища (НПСНТКВВ) и чл. 102 от Правилника за организацията и дейността на ПУ “П. Хилендарски” (ПУДПУ) се определят съответните кредити за учебните дисциплини, като се базират на пълната студентска заетост, състояща се от:

- **аудиторна заетост** - лекции и семинарни занятия (упражнения) и
- **извънаудиторна заетост** - самостоятелна подготовка, работа в библиотеки, писане на реферати или курсови работи, участие в конференции и др.

Един кредит се присъжда на 25 ч. студентска заетост, като делът на аудиторната заетост е не повече от половината от пълната студентска заетост за 1 (една) учебна дисциплина (съгл. чл. 9, ал. 2 от НПСНТКВВ).

Приложената система и присъдените кредити за отделните учебни дисциплини налага задължението на всеки студент във всеки семестър, освен кредитите от задължителните учебни дисциплини, **да има натрупани от избираеми учебни дисциплини минимум по 4 (четири) кредита на семестър**, тоест да е записал минимум 2 (две) избираеми дисциплини.

По този начин се постига изискването на чл. 11 и чл. 12 от НПСНТКВВ и в резултат на това в края на следването всеки студент ще има натрупани повече от 90 кредита, от които 15 кредита са от защитена дипломна работа.

Легенда

Аудиторни часове в семестъра/триместъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **Лб** – за практикуми (лабораторни упражнения) и други часове (**Кл** – за колоквиуми, **Х** – за хоспетиране и пр.).

Извънаудиторни часове в семестъра/триместъра: **ИО** – общ брой, **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка, и др..

К – ECTS кредити; Фи – форма на изпитване (със стойности И – изпит, Т – текуща оценка. З – заверка, П – продължава следващ семестър/триместър)

№	Код по ECTS	Учебен курс/дисциплина	Аудиторни						Извънаудит.			К	Фи
			АО	Л	С	ЛБ	Кл	Х	ИО	Сп	...		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1-ви семестър													
1.		Увод в науката за международните отношения (подготвителен за неюристи)	30	30	-				100	70		4	И
2.		Въведение в международното публично право (подготвителен за неюристи)	30	30	-				100	70		4	И
3.		История на международните отношения (XVII – XXI в.)	30	30	-				100	70		4	И
4.		Теория на международните отношения	30	30	-				100	70		4	И
5.		Международно публично право – обща част	30	30	-				100	70		4	И
6.		Чужд език	60	-	60				150	90		6	И
7.		Конституционни основи на международните отношения	30	30	-				75	45		3	И
8.		Въведение в модерните правни системи (за неюристи)	30	30	-				75	45		3	И
9.		Избираема дисциплина I	20	20	-				50	30		2	И
10.		Избираема дисциплина II	20	20	-				50	30		2	И
Общо за 1-ви семестър			310	250	60							36	
2-ри семестър													
1.		Територията в международните отношения и право	30	30					100	70		4	И
2.		Собственост и нотариална дейност в международните отношения	30	30	-				100	70		4	И
3.		Международно договорно право	30	30	-				100	70		4	И
4.		Права на човека и сигурност	30	30	-				100	70		4	И
5.		Мироопазващи операции и разрешаване на конфликти	30	30	-				100	70		4	И
6.		Институции и политики на ЕС	30	30	-				100	70		4	И
7.		Международно хуманитарно право	30	30	-				100	70		4	И
8.		Избираема дисциплина III	20	20	-				50	30		2	И
9.		Избираема дисциплина IV	20	20	-				50	30		2	И
Общо за 2-ри семестър			250	250								32	
Общо за I-ва година			560	500	60							68	
3-ти семестър													
1.		Дипломатическа и консулска служба	30	30	-				150	120		6	И
2.		Правни основи на международната публична администрация	30	30	-				150	120		6	И
3.		Многостранна дипломация в международните отношения	30	30	-				150	120		6	И
4.		Сигурност в Черноморския регион	30	30	-				150	120		6	И
5.		Избираема дисциплина V	20	20	-				75	55		3	И
6.		Избираема дисциплина VI	20	20	-				75	55		3	И
Общо за 3-ти семестър			160	160								30	

4-ти семестър													
1.		Обща политика по външни отношения и политика на сигурност на ЕС	30	30	-				150	120		6	И
2.		Дипломатически церемониал и протокол	30	30	-				150	120		6	И
3.		Избираема дисциплина VII	20	20	-				75	55		3	И
4.		Избираема дисциплина VIII	20	20	-				75	55		3	И
		Форма на дипломиране: Защита на дипломна работата										15	
Общо за 4-ти семестър			100	100								33	
Общо за II-ва година			260	260								63	
Общо за целия курс на обучение:			820	760	60							131	
Общ брой кредити:												131	
Избираеми дисциплини													
		Избираеми дисциплини I и II: (избират се от посочените дисциплини)											
		- Международни отношения в древността - Функции и форми на държавата - Постнационалните държави - Международна и национална сигурност	20	20					50	30		2	И
		Избираеми дисциплини III и IV: (избират се от посочените дисциплини)											
		- Международно наказателно право - Международноправни средства за борба с тероризма - Международноправноправна помощ по наказателни дела - Основи на Шенгенското законодателство - ЕС, НАТО и Русия и сигурността в Югоизточна Европа след Студената война	20	20					50	30		2	И
		Избираеми дисциплини V и VI: (избират се от посочените дисциплини)											
		- Регионални международни организации - Омбудсманът в Обединена Европа - Международни икономически отношения - Европейско социално право - Увод в международното частно право	20	20						75	55	3	И
		Избираеми дисциплини VII и VIII: (избират се от посочените дисциплини)	20	20						75	55	3	И

